

# РЕШЕНИЕ

№ 609

гр. София, 27.11.2024 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, второ наказателно отделение, в открито съдебно заседание на двадесет и трети октомври през две хиляди двадесет и четвърта година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ПЕТЯ КОЛЕВА

ЧЛЕНОВЕ: 1. ВЕСИСЛАВА ИВАНОВА

2. ИВАН СТОЙЧЕВ

при участието на секретаря ИЛИЯНА РАНГЕЛОВА и прокурора СИЙКА МИЛЕВА, след като разгледа докладваното от съдия ИВАНОВА н.д. № 471/24 г., въз основа на закона и доказателствата по делото прие следното:

Производството е по реда на глава XXIII НПК.

Образувано е по протест на прокурор Емил Галипонов от Апелативна специализирана прокуратура (закрита) и по касационни жалби на подсъдимите М. А. Д., Д. Д. Д., П. В. Е., П. Х. М., Г. Р. Л. и А. М. П., депозирани чрез защитниците им, срещу Присъда № 6 от 18 юли 2022 г., постановена по в.н.о.х.д. № 400/21 г. по описа на Апелативен специализиран наказателен съд (закрит), 4. състав.

С атакуваната присъда е отменена първоинстанционната (по н.о.х.д. № 617/14 г. по описа на закрития Специализирания наказателен съд) в осъдителната ѝ част за подсъдимите К. И. М., В. В. Х., А. Г. К. и К. И. П. и всеки от тях е признат за невинен и оправдан по повдигнатото му обвинение по чл. 321, ал. 3, предл. 2. и предл. 3., т. 2, вр. ал. 2 НК; отменена е и в частите за определяне на едно общо най-тежко наказание по реда на чл. 25, ал. 1, вр. чл. 23, ал. 1 НК за всеки от подсъдимите М., Х. и П.; отменена е и в частта, в която на основание чл. 68, ал. 1 НК е приведено в изпълнение наказание, наложено на подсъдимия М. по н.о.х.д. № 4244/09 г.

С новата присъда първоинстанционната е изменена чрез преквалификация на деянието, за което е осъден подсъдимият А. П., в такова по чл. 129, ал. 1, вр. ал. 2 НК, като същият е оправдан по първоначално повдигнатото обвинение по чл. 199, ал. 1, т. 3, предл. 2., вр. чл. 198, ал. 1, вр. чл. 129, ал. 2, вр. чл. 20, ал. 2 НК.

С присъдата на апелативния съд е изменена постановената от предходния като подсъдимите А. П., Д. Д., М. Д., П. Е., П. М. и Г. Л. са признати за невинни и оправдани за това: да са участвали в организираната престъпна група в периода от есента на 2008 г. до месец декември на 2010 г.; да са участвали в същата група с А. К., К. М., К. П. и В. Х.; организираната престъпна група да е била създадена и с цел извършване на престъпления по чл. 198 и чл. 199 НК, а на основание чл. 2, ал. 2 НК и за квалифициращия признак по чл. 321, ал. 3 НК – да са участвали в групата с користна цел.

Присъдата е изменена в санкционната ѝ част като наказанията на подсъдимите П., Д., Е. и М. са намалени за всеки от тях на две години и шест месеца лишаване от свобода. В такъв размер е и определеното по реда на чл. 25, ал. 1, вр. чл. 23, ал. 1 НК едно общо най-тежко наказание между процесното и това по н.о.х.д. № 5662/11 г. на СГС, наложено на подсъдимия П. М.. Също в този размер е и определеното на основание чл. 23, ал. 1 НК общо най-тежко наказание на подсъдимия А. П., по отношение на когото първостепенната присъда е била изменена в частта за приложението по чл. 25, вр. чл. 23, ал. 1 НК чрез определянето на общо най-тежко наказание от две години и шест месеца лишаване от свобода, търпимо при първоначален общ режим.

В останалата част, включително и тази, с която подсъдимите К. К. Б., Л. С. С. и Р. П. Б. са признати за невинни и оправдани по повдигнатите им обвинения за престъпление по чл. 321, ал. 3, предл. 2. и предл. 3., т. 2, вр. ал. 2 НК, присъдата на първа инстанция е потвърдена.

С касационния протест и неговото допълнение са заявени и трите касационни основания - по чл. 348, ал. 1, т. 1 – т. 3 НПК. Относно изцяло оправданите подсъдими е отбелязано, че присъдата е постановена при съществено нарушение на процесуалните правила, отнасящи се до установяване, проверка и оценка на релевантните факти, в нарушение на предвиденото в разпоредбите на чл. 12, чл. 13, чл. 14, чл. 107 НПК.

Относно подсъдимия К. М. се поддържа, че съдът оценил неправилно показанията на свидетелите И. А. (посочил подсъдимия като участник в групата на „Ч.“), С. Д., анонимни свидетели № 10 и № 002.

Със същия довод, но аргументиран с твърдение за неправилна оценка на показанията на свидетелите Д. М., С. Д. и анонимни свидетели с № 001, № 002, № 003, № 006 и № 10, се атакува и оправдаването на подсъдимия В. Х..

Отново с неправилна оценка на показанията на свидетелите Д. М., Р. К. и И. А. е оспорено оправдаването на А. К..

Като неправилно оценени са определени и показанията на свидетелите Д. М., Р. К., И. А., С. Д. и анонимните свидетели с № 001, № 002 и № 003, от които, според поддържаното в протеста, се установявало, че подсъдимият К. П. е бил разпространител и с високо положение в йерархията на групата.

С протеста е декларирано, че присъдата е неправилна и в останалите ѝ части. Но са маркирани съображения само по отношение на потвърдителната част и изменението на санкциите. Твърди се неправилна оценка на показанията на анонимните свидетели № 001 и № 007, В. К. и Ц. А. (за подсъдимия Б.), на анонимните свидетели № 001, № 002, № 003, № 07, № 10 и изготвените веществени доказателствени средства (за подсъдимия С.), на анонимните свидетели № 001, № 003, № 07, № 10, на свидетеля Р. К. и изготвените веществени доказателствени средства (за подсъдимия Б.).

Що се отнася до явната несправедливост на наказанията на подсъдимите П., Д., П. Е. и П. М., тя е мотивирана с твърдение за несъответност на санкциите със степента на обществената опасност на конкретно извършеното деяние и тази на дейците.

С протеста е отправено искане за отмяна на присъдата и връщане на делото на въззивна инстанция за новото му разглеждане.

Срещу протеста е постъпило възражение от защитник на подсъдимия Б.. В същото адвокат И. П. отбелязва, че протестът не съдържа каквито и да било основания и доводи за касационно обжалване, а оплакванията за интерпретацията

на свидетелските показания сочат на такова за необоснованост, каквото касационно основание няма. Според тезата на защитата, в протеста не е описано нито едно съществено нарушение на процесуалните правила, поради което твърденията в него би следвало да останат без касационен коментар. Като е подчертано, че касационната инстанция не е съд по фактите и дължи единствено проверка на спазването на процесуалните правила, гарантиращи правилното формиране на вътрешното убеждение, е обобщено, че предвид липсата на пороци в тази дейност на въззивния съд касационният протест е неоснователен.

С касационната жалба и допълнението ѝ, депозирани от адвокат И. А. – защитник на подсъдимия М. Д., са заявени касационните основания по чл. 348, ал. 1, т. 2 и т. 3 НПК. Оплакването за първото е развито с твърдения, че въззивният съд дублирал допуснатия от първостепенния порок да основе доказателствените си изводи само на показанията на свидетеля И. А. от досъдебното производство, приобщени чрез прочитането им по реда на чл. 281, ал. 4 НПК и в разрез със забраната по чл. 281, ал. 8 НПК. Допълва се, че в оценъчната си дейност съдът пропуснал личната заинтересованост на свидетеля А. да прикрие хора, участвали в организираната престъпна група, както и техните дела. Поддържа се, че свидетелят дал сведения за склада в Д., за който не било доказано нищо, а също и че разказвал за действия на Д., предмет на друго наказателно разследване и нямащи нищо общо с процесното. Накрая се твърди, че било налице противоречие между показанията на свидетеля А. с тези на анонимния свидетел с № 01, който, освен споменатото, не си спомнял този подсъдим да е разпространявал наркотици, а и не могъл да определи периода, за който свидетелствал. С касационната жалба не са изложени конкретни съображения за останалите две касационни основания, освен споменатото, че наложеното наказание не било съответно на участието на Д. в дейността на групата.

Отправеното искане е за отмяна на обжалваната присъда и връщане на делото за ново разглеждане от друг съдебен състав или за оправдаването на подсъдимия, алтернативно – за намаляване на санкцията.

С касационната жалба и допълнението ѝ, депозирани от адвокат С. К. – защитник на подсъдимия Д. Д., са релевирани касационните основания по чл. 348, ал. 1, т. 2 и т. 3 НПК. Поддържа се порочност в начина на формиране на вътрешното убеждение на съда. В тази връзка е изразено недоволство от възприетото от съдилищата, че участието на Д. в престъпното сдружение е било прието за установено въз основа на показанията на свидетеля А.. По виждане на защитата тези показания били вътрешнопротиворечиви, изолирани и лишени от конкретика, а изводите на инстанциите по фактите за обратното – неправилни. Така, невярно било, че показанията на свидетеля А. се подкрепяли от тези на свидетели с тайна самоличност № 2 и № 001. Първият давал сведения за период от време, обхващащ 2007 до края на 2008 г., като същите били голословни, лишени от конкретика и непроверими относно заявеното за бито момче с лично име А.. Това защитно възражение, твърди се, не било обсъдено. Вторият свидетел също не осветлявал с конкретно съдържание декларативното твърдение, че Д. бил член на ударната група. С твърдение, че показанията на свидетеля Р. К. не установявали друго, освен че Д. бил на мястото по времето на нападението, е подложен на критика извода на съда, че неговите показания също били в подкрепа на извода за доказаност на обвинението.

Доводът за явна несправедливост на наказанието е аргументиран на първо място със съображение, че всяко е такова, когато е наложено на лице, което

не е извършило престъпление. На следващо - с твърдения за подценяване на смекчаващите отговорността обстоятелства, каквито се явявали чистото съдебно минало, липсата на други висящи наказателни производства и отсъствието на лоши характеристични данни, все дефиниращи ниската степен на обществена опасност на подсъдимия. И не на последно място във връзка с този довод е изтъкнат изтеклият значителен период от време от 14 години, считано от деянието до постановяване на присъдата.

Претенцията е за отмяна на присъдата и връщане на делото за ново разглеждане или за намаляване на наказанието.

С касационната жалба и допълнението към нея, подадени от адвокат Е. Г. в качеството ѝ на защитник на подсъдимия П. Е., са наведени и трите касационни основания. Претендира се, че противно на заявеното от свидетеля И. А., на чиито показания съдът се основал, в последните не се съдържаха данни за участието на Е. в престъпната група. Във връзка с това се настоява, че свидетелят бил заявил, че този подсъдим не е бил в групата до края на инкриминирания период и не е имал отношение към вторичната престъпна дейност. В същия смисъл били и показанията на свидетелката Д. А. и тези на свидетеля Д. М., дадени на фазата на съдебното следствие. Всичко това, твърди се, било игнорирано от въззивния съд. Неправилно било и приетото, че показанията на свидетеля Р. К. подкрепяли обвинителната теза, доколкото в тях липсвала каквато и да е конкретика касателно извършвана от Е. дейност. Що се касае до веществените доказателствени средства и показанията на анонимните свидетели, на които се основал съдът, поддържа се, че подобен подход е в разрез със забраната по чл. 177 и чл. 124 НПК. С оглед така претендираните съществени нарушения на процесуалните правила е заявен и доводът за нарушение на материалния закон.

Явната несправедливост на наложеното наказание е аргументирана основно с неразумно дългия срок на воденото близо 15 години производство, както и с недооценяване на младата (тогава) възраст на подсъдимия и семейната му ангажираност.

Искането към касационната инстанция е за отмяна на присъдата и връщане на делото за ново разглеждане или за намаляване на наказанието.

С касационната жалба на защитника на подсъдимия П. М. – адвокат И. И., се иска отмяна на присъдата в осъдителната ѝ част и оправдаването на подсъдимия с мотив за недоказаност на деянието. В подкрепа на последното се навежда, че единствено свидетелят А. уличавал М. (и то само за периода до есента на 2008 г.), докато останалите възпроизвеждали слухове. Възражава се и срещу кредитирането на показанията на свидетеля М. от досъдебното производство с аргумент, че той се е отрекъл от тях пред съда. Оспорва се и субективната съставомерност на деянието с твърдение за липсата на доказателства за наличие на знание у подсъдимия за участието му в престъпно сдружение. Като съществени процесуални нарушения са заявени липсата на конкретни факти в обстоятелствената част на обвинителния акт относно участието на М. в групата, както и непровеждането на разпоредително заседание.

На следващо място, в условията на алтернативност, се иска намаляване на наказанието, което било явно несправедливо заради чистото съдебно минало на М. към момента на деянието, изминалия прекален дълъг период, оказаното от него съдействие, добрите му характеристични данни и семейната му ангажираност, включваща обгрижването на две малки деца. Претендира се и приложението на чл.

25, ал. 1, вр. чл. 23, ал. 1 НК относно присъда, която въззивният съд пропуснал да включи в групата, както и това на чл. 66, ал. 1 НК.

С касационната жалба на адвокат И. В., защитаваща подсъдимия Г. Л., са заявени и трите касационни основания. Поддържа се съществено нарушение на процесуалните правила, намерило израз в превратно тълкуване и оценка на част от доказателствата, които не били съпоставени със съвкупността от останалите. Изразено е недоволство от доказателствения анализ на показанията на свидетелите А. и К. с уточнението, че сведенията им са базирани на предположения за участието на Л. в групата и с допълнението за съмнителната им стойност относно заявеното в досъдебното производство за конкретния автомобил и регистрационния му номер. На критика е подложено и разрешението на съда да кредитира показанията на свидетеля Д. М. от досъдебното производство при отричането им от същия в съдебната фаза. Като манипулирани и незаслужаващи доверие са определени показанията на анонимните свидетели от досъдебното производство, в потвърждение на което бил и фактът, че от разпитаните трима в съдебно заседание нито един не посочил Л. като съпричастен към престъпната група.

С оглед тези съображения е декларирано и нарушението на материалния закон.

Явната несправедливост на наложеното наказание е изведена с оглед личността на подсъдимия и дългия период на воденото производство.

Претенцията е за оправдаването на подсъдимия или за намаляване на наказанието.

Касационната жалба на подсъдимия А. П. е подадена от адвокат М. К. преди той да оттегли пълномощното й. С тази жалба също са релевирани трите касационни основания. Това за нарушение на материалния закон е подкрепено със заявка за недоказаност на обвинението по изисквания от закона начин. Конкретно се твърди, че единственият установен факт е приятелството от детинство на подсъдимия със сочения за ръководител на организираното престъпно сдружение В., доколкото от показанията на свидетелите не се установявал никакъв друг факт от описаните в обвинителния акт и възприети за установени от съда. В подкрепа на тази позиция е направен преглед на показанията на свидетелите А., М., анонимен свидетел № 002 и проведеното от последния разпознаване. Твърди се, че на показанията е придаден характер на обвинителни доказателства, какъвто обаче те нямали. Изразено е недоволство от приетото за установено авторство на подсъдимия П. в нанасянето на телесно увреждане на свидетеля К.. В същата връзка се поддържа, че съдът игнорирал множеството противоречия в показанията на свидетеля К., не оценил логическите неиздържаности в тях и не ги съпоставил с показанията на свидетелите Х. Г., С. А. и Л. Ж., разкриващи, че всички нападатели били с маски, и с тези на И. А. в допълнителния му разпит от 19 март 2019 г. С позоваване и на показанията на свидетелите Л. А., М. П., Б. Б. и В. И., е заключено, че нито едно доказателство не установявало участието на П. в побоя над К..

За съществено нарушение на процесуалните правила е отбелязано ползването на показания, дадени в досъдебното производство в разпити на свидетели пред съдия преди привличането на обвиняеми лица, при положение че голяма част от тези лица не били разпитани в хода на съдебното следствие.

Независимо от определянето на санкцията по реда на чл. 55, ал. 1 НК, по виждане на защитата същата била несправедлива като несъобразена с чистото съдебно минало на П., добрите му характеристични данни, семейната му

понастоящем ангажираност като баща на малолетно дете, акуратното му процесуално поведение и изминалия дълъг период от време.

Отправеното искане е за оправдаване на подсъдимия, алтернативно – за връщане на делото за ново разглеждане, а при липса на основания за уважаване на някоя от тези претенции – за намаляване на наказанието.

Не са постъпили възражения срещу касационните жалби.

В хода на проведените съдебни прения в тази инстанция прокурорът поддържа изцяло протеста и отправеното с него искане. Пледира за отхвърляне на касационните жалби поради тяхната неоснователност.

Подсъдимият М. Д., редовно уведомен, не се възползва от правото си на участие в съдебното заседание. Защитникът му - адвокат А. заявява (в началото на съдебното заседание), че е поел ангажимент от името на подзащитния си да отправи искане за прекратяване на наказателното производство поради изтичането на абсолютната давност. В хода на съдебните прения пледира за уважаване на касационната жалба или за прекратяване на делото поради изтекла давност.

Защитникът на подсъдимия Д. Д. – адвокат А. С., претендира за прекратяване на делото поради изтекла абсолютна давност. Допълва, че подзащитният му е оправдан за периода от неустановена дата на есента на 2008 г. до месец декември 2010 г. и въззивният съдебен акт не може да бъде разгледан по същество (и) в тази му част, тъй като касационният протест не съдържа касационно основание, а единствено възражение относно доказаността или не на определени факти. Претендира, на основание чл. 354, ал. 1, т. 2, пр. 1 вр. чл. 24, ал. 1, т. 3 НПК за отмяна на въззивната присъда и прекратяване на наказателното производство в частта относно обвинението срещу Д. Д..

Подсъдимият Д. се придържа към казаното от адвоката му и заявява, че желае делото да бъде прекратено.

Защитникът на подсъдимия П. Е. – адвокат Е. Г., определя касационния протест за неоснователен като неотговарящ на изискванията по чл. 351 НПК. Като се позовава на съдържанието на допълнението към касационния протест, защитникът отбелязва, че по отношение на подсъдимия Е. не е посочено кое от касационните основания е налице, а още по-малко, кои са данните по делото, които го подкрепят. Нещо повече, в протеста единствено е посочено, че апелативният съд е изменил присъдата, което е било неправилно. С тези аргументи защитникът счита, че съдът следва да отмени въззивната присъда и да прекрати наказателното производство спрямо този подсъдим поради изтичането на абсолютната погасителна давност. Алтернативно, ако съдът намери, че следва да разгледа и уважи протеста, е отправено искане за оправдаването на Е. или за връщане на делото за ново разглеждане на първостепенния съд.

Подсъдимият Е. поддържа казаното от адвокат си и прави изявление, че желае прекратяване на делото поради изтекла давност.

Адвокат И. И., защитаващ подсъдимия П. М., също пледира за отмяна на въззивната присъда и прекратяване на наказателното производство спрямо подзащитния му заради изтичането на погасителна давност. В случай на несподеляне на тази позиция и преценка на съда, че следва да разгледа делото по същество, защитникът моли за уважаване на касационната жалба.

Подсъдимият М. заявява, че желае делото да бъде прекратено.

Защитникът на подсъдимия Г. Л. – адвокат И. В., поддържа касационната жалба и пледира за оправдаването на подсъдимия.

Подсъдимият Л. се присъединява към становището на защитника си, което не допълва.

Защитникът на подсъдимия А. П. определя протеста като неоснователен. Пледира за прекратяване на наказателното производство поради изтеклия давностен срок и за двете деяния, за които подзащитният му е признат за виновен. Едва в случай че съдът не уважи това искане, моли за уважаване на касационната жалба.

Подсъдимият П. прави волеизявление за прекратяване на производството поради изтекла давност.

Защитникът на изцяло оправдания подсъдим К. П. – адвокат С. Н., претендира за оставяне в сила на присъдата, изразявайки съгласие с всички изводи на въззивния съд. Изразява становище, че от касационния протест не става ясно какви са допуснатите съществени нарушения на процесуалните правила, доколкото в него най-общо и неконкретизирано се посочвали имена на свидетели без обаче да е отразено какъв е порокът, допуснат от съда.

Подсъдимият П. моли за потвърждаване на присъдата в частта, с която той е оправдан.

Защитникът на подсъдимите Л. С. и А. К. – адвокат И. Н., определя протеста като неоснователен и настоява за оставяне в сила на присъдата спрямо двамата му подзащитни. Изтъква, че недоволството на прокурора от потвърденото оправдаване на подсъдимия С. е аргументирано с несъобразеното със закона виждане, че осъдителен съдебен акт може да почива само на показанията на анонимни свидетели и веществени доказателствени средства. Що се отнася до подсъдимия К., защитникът споделя напълно доказателствените изводи на въззивния съд за това, че нито едно доказателство не установява участието му в престъпното сдружение като в „постния“ (по думи на защитника) протест на прокурора не е изложено нищо конкретно в обратната насока.

Подсъдимите С. и К., редовно призовани, не се възползват от правото си да участват в съдебното заседание и да изразят становище.

Защитникът на подсъдимия К. Б. – адвокат И. П., заявява изрично, че подзащитният му желае делото да приключи със съдебен акт по същество, а не да бъде прекратявано. На следващо място – че поддържа изцяло подробно изложеното във възражението срещу касационния протест. Допълва, че в последния няма дори искане за осъждането на подсъдимия при връщане на делото за ново разглеждане, с оглед на което и предвид разпоредбата на чл. 355, ал. 3 НПК, единственият смислен изход от делото е оставянето в сила на присъдата в тази ѝ част.

Подсъдимият Б., редовно призован, не се явява, респективно - не изразява лично становище.

Защитникът на подсъдимия К. М. - адвокат К. К., също моли за оставяне в сила на съдебния акт спрямо подзащитния му. Като се солидаризира напълно с доказателствения анализ на въззивния съд, защитникът определя касационния

протест като неоснователен заради отсъствието на касационни основания, посочени в него.

Подсъдимият М., редовно призован, не се явява в съдебно заседание.

Адвокат С. К., защитник на подсъдимия Р. Б., поддържа наличието на всички основания за оставяне в сила на оправдателната част на присъдата. Мотивира се със становището, че въззивният съд е извършил задълбочен и всеобхватен анализ на всички доказателства и с основание е заключил, че няма такива, установяващи престъпно поведение от страна на Б.. Определя за неоснователни твърденията в допълнението към протеста, че обвинението спрямо този подсъдим се доказвало от показанията на свидетелите със скрита самоличност № 001, № 07, свидетелите В. К. и Ц. А.. Като прави кратък преглед на същите, адвокат К. намира за обосновани изводите на съда, че от споменатите не се разкриват данни за конкретно осъществено от подсъдимия Б. престъпно поведение.

Подсъдимият Б., надлежно уведомен, не се явява и не изразява становище пред касационния съд.

В качеството си на защитник на подсъдимия В. Х. адвокат Т. Г. пледира за отхвърляне на протеста поради неговата неоснователност. Подчертава, че нито едно от събраните доказателства, анализирани обстойно от въззивния съд, не уличава Х. в извършване на престъпление, а неговото участие в делото е резултат единствено от показанията на анонимен свидетел на досъдебното производство, отрекъл се категорично от тях пред съда. С тези съображения моли за оставяне в сила на присъдата спрямо подзащитния й.

Подсъдимият Х. моли оправдаването му да бъде потвърдено.

В предоставената им последна дума явилите се подсъдими повтарят заявеното в лична защита.

*След като прецени изложените в касационните протест и жалби касационни основания, възраженията, доводите и становищата на страните, Върховният касационен съд прие следното:*

Общовалидни съображения за всички сезиращи конкретното дело документи

1. За естеството и обхвата на касационния контрол

Съдържанието на касационния протест и на част от касационните жалби налагат по необходимост припомнянето на основни положения, трайно утвърдени в доктрината и последователната съдебна практика. Касационната инстанция е съд по правото, а не и по фактите. Поради това и необосноваността не е касационно основание. Всеизвестно е, че вътрешното убеждение на решаващия съд не може да бъде контролирано, ако не е допусната грешка при неговото формиране, тъй като съдът е суверенен при решаване на въпроса за пълнотата и достоверността на доказателствените източници при изграждане на фактическите си изводи. Единствено процесът на формиране на вътрешното убеждение подлежи на проверка, защото същото всякога трябва да е основано на закона и доказателствата по делото и именно този въпрос – дали е основано на тях – може и следва да бъде установен. Дали изводите на решаващия съд почиват на съвкупна преценка на доказателствените материали, дали последните са оценени поотделно, в логическата им връзка и съобразно действителното им съдържание, без

изопачаване, и дали при противоречия между тях е мотивирано кои доказателствени материали се кредитират и кои не, подлежи на проверка. Така е, защото нарушаването на тези правила представлява нарушение на изискванията на чл. 13 и чл. 14 НПК и ограничава правото на подсъдимия да бъде признат за виновен и осъден само ако обвинението е доказано в съответствие с изискването по чл. 303 НПК.

На следващо място - в съответствие със законовите повели на чл. 351, ал. 1 НПК, във вр. с чл. 347, ал. 1 НПК в касационното производство не съществува служебно начало (извън хипотезата на допуснати съществени нарушения на процесуалните правила от категорията на абсолютните). Пределите на касационната проверка, съгласно разпоредбата на чл. 347 НПК, се определят от конкретните оплаквания, отразени в протеста/жалбата. При липса на такива за касационния съд е невъзможно да даде отговор на заявеното декларативно и неподкрепено с конкретни данни оплакване. Това важи особено стриктно, когато инициращият касационното производство документ произхожда от представител на обвинението и с него се иска влошаване на положението на подсъдимия.

Накрая – проверявайки само приложението на правото, касационният съд разполага с възможност да оправдае подсъдим само когато приетите от въззивната инстанция факти определят несъставамерност на деянието като престъпно. Както е посочено в началото, касационната инстанция не действа като трета редовна по фактите и не разполага с правомощие да преобсъжда доказателствата и да приема нови фактически положения (извън хипотезата на чл. 354, ал. 5, изр.2. НПК, която не е налице в случая).

## 2. За приложението на института на абсолютната давност

Срокът по чл. 81, ал. 3 НК, на който в случая се позовават част от подсъдимите, препраща към разпоредбата на чл. 80 НК, в която са уредени давностните срокове, изключващи наказателното преследване. Известно е, че продължителността на давностния срок е детерминирана от правната квалификация на деянието, респективно – предвидената за същото санкция. Другият значим момент касае началото на давностния срок, което безспорно съвпада с довършване на престъплението. При зачитане на тези положения в конкретния случай се обосновава, че абсолютният давностен срок за престъплението по чл. 321, ал. 3, т. 2 НК, в чието извършване са обвинени всички подсъдими по делото, е петнадесет години. Така е, защото предвидената санкция е от три до десет години, съответно давностният срок, изключващ наказателно преследване, е десет години (по чл. 80, ал. 1, т. 3 НК), а увеличен с една втора съобразно правилото на чл. 81, ал. 3 НК възлиза на петнадесет. Съобразно повдигнатото обвинение неговото начало принципно следва да бъде отнесено до месец декември на 2010 г., до когато, твърди се, подсъдимите участвали в организираната престъпна група. В този случай абсолютният давностен срок би изтекъл през месец декември на 2025 г. Но в случай на неоснователност на протеста касателно оправдателния диспозитив за част от инкриминирания период, началото на давностния срок следва да се отнесе до есента на 2008 г., защото за останалия период (от есента на 2008 г. до месец декември на 2010 г.) подсъдимите са оправдани.

Срещу подсъдимия А. П. е повдигнато обвинение и по чл. 199, ал. 1, т. 3 НК с твърдения за осъществяването му на 24 януари 2009 г. Абсолютният

давностен срок, съобразно горните правила, е двадесет и две години и половина (чл. 81, ал. 3, вр. чл. 80, ал. 1, т. 2 НК) и той не е изтекъл. С въззивната присъда обаче дейността на П. е преквалифицирана в такава по чл. 129, ал. 1, вр. ал. 2 НК като е оправдан по първоначално повдигнатото по-тежко обвинение. В случай на неоснователност на протеста относно тази част на присъдата, релевантна за давностния срок е правната квалификация, възприета от въззивния съд, а тя определя размера на абсолютния такъв на петнадесет години. За престъплението по чл. 129, ал. 1 НК е предвидено наказание лишаване от свобода до шест години, следователно са приложими разпоредбите на чл. 81, ал. 3, вр. чл. 80, ал. 1, т. 3 НК.

### Съображения по касационния протест

Прегледът на съдържанието на протеста определя като основателни значителна част от защитните възражения в тази връзка.

Общото оплакване на прокурора, съобразно което съдът неправилно изменил присъдата като оправдал подсъдимите А. П., Д. Д., М. Д., П. Е., П. М. и Г. Л. за част от инкриминирания период, по съществото си е такава за необоснованост. То не е подкрепено с конкретни данни за опорочаване на вътрешното убеждение на съда, а процесът на формирането на последното не подлежи на служебна проверка, както вече бе посочено. Поради това протестът е неоснователен в тази му част.

Идентичен извод се налага и за оправдаването на подсъдимия А. П. за престъпление по чл. 199, ал. 1, т. 3 НК и преквалифицирането на деянието в такава по чл. 129, ал. 1, вр. ал. 2 НК. Не е изтъкнато нито едно съображение за обосновка на декларираната неправилност на присъдата и в тази ѝ част.

Същият извод е валиден и за оправдаването на подсъдимите за това групата да е била създадена с цел извършване на престъпления по чл. 198 и чл. 199 НК и за участието им в нея с користна цел. И в тази част касационният протест е с декларативен характер за неправилност на предприетото от съда разрешение без да е конкретизирано в какво се състои заявеното в началото съществено нарушение на процесуалните правила, отнасящо се до установяването, проверката и оценката на доказателствените материали.

Следователно, в така обсъдените до тук части протестът е неоснователен.

Въпреки изключителната пестеливост, касационният съд приема, че в протеста се съдържат конкретни възражения по отношение на изцяло оправданите подсъдими, доколкото се твърди, че определени доказателствени източници, противно на приетото от съда, установявали участието им и конкретна тяхна дейност в престъпното сдружение. Изводимо е, че тезата на държавното обвинение е, че съдът не е оценил някои релевантни доказателства съобразно действителното им съдържание, което пък представлява порок във формирането на вътрешното му убеждение. И в тази част обаче протестът е неоснователен.

Оправдаването на подсъдимия К. М. е атакувано със съображения, че от показанията на свидетелите И. А., С. Д., анонимен свидетел № 10, подкрепени и от тези на № 002, се разкривало участието му групата, заниманието му с разпространение на наркотични вещества, участието му в групата на „Ч.“ и близостта му с Х. В..

Още в самото начало следва да се отбележи, че описаната в обвинителния акт дейност на подсъдимия М. се изчерпва с две изречения (на л. 8, том 1.), в които са въведени твърдения, че на неустановена дата през 2008 г. А. и В. извикали при себе си подсъдимите М. и Б., обяснили им каква престъпна група са създали (за продажба на наркотици), предложили им да участват в нея и те се

съгласили. Извън така посоченото, в обстоятелствената част на обвинителния акт не е описано абсолютно нищо друго за подсъдимия М., в това число и да е участвал в „наказателната бригада“, зована „Ч.“ (посочени са други лица); името му се споменава отново едва в диспозитива. Тази доста лапидарна фактическа рамка поначало би следвало да ограничи съдилищата по фактите да се придържат в нея. Дори само на това основание претенцията на прокурора за приемане за установени на факти, нефиксиращи в обвинителния акт, е напълно неоснователна.

Отделно от посоченото, въззивният съд е отделил подробно внимание на показанията на свидетеля А. (л. 1081 – л. 1087) като ги е съпоставил и с останалите и е дал ясен израз на виждането си кои и защо следва да приеме с доверие, кои да отхвърли и кой факт въз основа на какви доказателства приема за установен. В протеста на прокурора не е посочено на кои точно показания на свидетеля А. се позовава. В съдебно заседание пред първостепенния съд (л. 1332, т. 4.) свидетелят А. не посочва М. като лице, което въобще му е познато и не го сочи като човек, извършвал конкретна дейност. Пред въззивния съд свидетелят заявява, че познавал М., но не го е виждал и не му е известно да се занимавал с наркотици. В приобщените по реда на чл. 281, ал. 4 НПК показания от досъдебното производство свидетелят А. действително е дал сведения, че подсъдимият М. събирал, а после и предавал информация за това кои лица не продавали кокаина на В., което се явявало неговата основна задача. В тази показания не се съдържа информация М. да е участвал в групата на „Ч.“, но по-важното е, че в частта, в която е споменат М. те не могат да послужат за установяването на обвинителен факт, тъй като се явяват единствени, а в такъв случай се активира забраната по чл. 281, ал. 8 НПК. Не е ясно по какви причини прокурорът привежда като релевантни показанията на свидетел с анонимен № 10, в които изобщо няма конкретна информация (освен тази, че през 2010 г. той си купувал наркотици от С. в дискотека „Н. ф.т“ и бил чувал някои имена и прякори, но без да му е известно нищо повече; името на подсъдимия М. не е сред изредените). Що се отнася до показанията на свидетеля С. Д., който всъщност е бил анонимният свидетел с № 002 преди разкриването на самоличността му от първостепенния съд, в показанията му пред съда, както и в приобщените от досъдебното производство, не се съдържа нито дума, която да касае подсъдимия М..

Изложеното определя като напълно голословно твърдението на прокурора, че въззивният съд не бил оценил съответно съдържанието на коментираните показания, което пък мотивира извод за явната неоснователност на протеста касателно подсъдимия М..

Сходни съображения се налагат и за изразеното от прокурора недоволство относно оправдаването на подсъдимия В. Х.. В протеста е заявено, че неговата престъпна дейност се установявала посредством показанията на свидетеля Д. М. и анонимни свидетели с № 001, № 002 (т.е. свидетеля С. Д.), № 003, № 006 и № 10. Те са обсъдени от въззивния съд, но по-важното е, че независимо от съдържащата се в тях информация, въз основа на тях по условие не би могъл да бъде постановен осъдителен съдебен акт. И това е така, защото свидетелят Д. М., разпитан в съда, не е дал никакви конкретни сведения за когото и да е подсъдимите, което е наложило приобщаване на показанията му от досъдебното производство чрез прочитането им по реда на чл. 281, ал. 4 НПК. Свидателят е заявил, че не ги поддържа. По напълно идентичен начин стои въпросът с показанията на свидетеля С. Д.. Всички останали свидетели, на които се позовава държавното обвинение са анонимни. Следователно, обвинението претендира установяването на факт в разрез с две процесуални забрани - по чл. 281, ал. 8 НПК и по чл. 124 НПК, какъвто подход е недопустим. При отсъствието на други

основания в протеста, соченото е достатъчно за определянето му като неоснователен и в тази му част.

Оправдателният диспозитив на присъдата за А. К. е атакуван от прокурора с единственото твърдение, че показанията на свидетелите М., К. и А. били оценени неправилно, тъй като те разкривали разпространяването на наркотични вещества от този подсъдим и участието му в силовата дейност на групата. Въззивният съд е обсъдил сочените доказателства и съобразно действителното им съдържание, което не е тълкувано превратно и/или изопачено, е достигнал до закономерни изводи. Вярно е възприетото, че показанията на свидетеля К., касаещи подсъдимите А. К. и К. П., не пресъздават собствени негови възприятия, а са основани на слухове. При това – отново иде реч за показания от досъдебното производство, приобщени по реда на чл. 281, ал. 4 НПК. В показанията на свидетеля М. пък изобщо не се споменава А. К. и не е ясно по каква причина в протеста те са определени като относими. Единствено в показанията на свидетеля А. от досъдебното производство, приобщени по реда на чл. 281, ал. 4 НПК, се съдържат данни за участие на подсъдимия К. в престъпното сдружение. Както стана ясно, само въз основа на тях не може да се постанови осъдителна присъда.

В подкрепа на заявената неправилност на оправдателната за К. П. присъда в протеста е приведен като аргумент оценката на показанията на свидетелите И. А., Р. К., Д. М. и анонимните № 001, № 002 (т.е. С. Д.) и № 003, които, твърди се, доказвали обвинението. Пред съда свидетелят А. изрично отрича участието на П. и „В. П.“ (отнесено до подсъдимия В. Х.) в групата. В аспекта на вече отбелязаното за показанията на свидетелите М. и К., от тях също не може да се обоснове претендирания от обвинението уличаващ подсъдимия факт. Това не може да се случи и само въз основа на показанията на анонимните свидетели, независимо от съдържанието им, още повече, че значителна част от тях са приобщени по реда на чл. 281, ал. 4 НПК.

Присъдата е протестирана и в частта, в която е потвърдена първоинстанционната, оправдаваща подсъдимите Р. Б., Л. С. и К. Б. и подсъдимия В. Х. за престъпление по 354а, ал. 2, изр. 2., т. 1, предл. 2., вр. чл. 26, ал. 1 НК.

Отново с лаконични съображения и при пълно отсъствие на такива за подсъдимия В. Х. е заявена неправилност на съдебния акт. С оглед последното ВКС не намира за необходимо да посочи друго освен че протестът е явно неоснователен по отношение на В. Х..

Също такъв е протестът и относно подсъдимия Л. С., доколкото от самото съдържание на сезирация документ е видно, че прокурорът се позовава единствено на показания на анонимни свидетели и изготвени веществени доказателствени средства (от приложените специални разузнавателни средства), за да изрази недоволството си от доказателствената дейност на съда. На държавното обвинение би следвало да е известно, че осъдителната присъда не може да се основава както само на всяко от тези доказателства поотделно, така и при комбинирането им (чл. 124 и чл. 177, ал. 1 НПК).

В подкрепа на тезата за неправилната оценка на доказателствата касателно обвинението спрямо подсъдимия Р. Б. в протеста са отбелязани показанията на анонимни свидетели, свидетеля „В. К.“ и Ц. А.. Както основателно възразява защитникът, свидетелят е В. К. и в разпита му пред съда не се съдържа абсолютно никаква информация. Приобщените негови показания от досъдебното производство, дадени пред съдия, са неотносими – в тях се говори за лица, различни от подсъдимите. Показанията на свидетеля Ц. А., дадени в досъдебното производство пред съдия, също били обсъдени от апелативния съд и съвсем

правилно са били определени за неотнoсими като отнасящи се до субекти, напълно различни от подсъдимите.

Оплакването за опорочен процес на формираното вътрешно убеждение относно деятелността на подсъдимия К. Б. е декларирано в протеста за неправилна оценка на показанията на анонимни свидетели, на свидетеля Р. К. и изготвените вещественни доказателствени средства. Без за пореден път да повтаря каква е доказателствената стойност на два от сочените доказателствени източника при липса на други доказателства, касационният съд намира за достатъчно да провери дали в показанията на свидетеля К., дадени пред съда се съдържа информация, уличаваща този подсъдим в участие в организираната престъпна група. Въззивната инстанция е споделила извода на контролираната от нея, че свидетелството на К. в тази връзка е само по слух. Прегледът на сведенията на К. напълно валидира доказателствения извод. Пред съда Р. К. е свидетелствал предимно за нанесения му побой. След приобщаване по реда на чл. 281, ал. 4 НПК на показанията му от досъдебното производство, дадени на 28 юни 2012 г., единствено в които е споменато името на Б., свидетелят е заявил, че никога не е познавал този човек, не помни защо фигурира в разпита му и не помни от кого е чул това, за което е разказал. А в разпита свидетелят е казал по отношение на Б., че бил чул, че подсъдимият се занимавал с продажба на наркотици в гр. П., както и че бил чувал, че се снабдявал с веществата от гр. С. и предполага, че той (подсъдимият) и хората му „не търпят шанаджии и по всяка вероятност ги наказват, както това се случва в гр. С.“ С това се изчерпва разказът на свидетеля по отношение на К. Б.. Очевидно е, че съдебните инстанции са го оценили съвсем съответно на действителното му съдържание. Касае се за свидетелство по слух.

В обобщение на всичко изложено дотук се налага извод за неоснователност на касационния протест в обсъдените части, а по следващите по-нататък съображения – и в останалите.

Касационните жалби на подсъдимите М. Д., Д. Д., П. Е., П. М. и А. П. и отправените в съдебно заседание искания за прекратяване на наказателното производство поради изтекля абсолютна погасителна давност

Обсъждането им е общо поради еднотипните претенции, заявени в съдебно заседание от защитниците и подсъдимите.

Неоснователността на протеста досежно оправдателните части на присъдата, в това число и за част от инкриминирания период, обосновава изчислението на абсолютния давностен срок, считано от неустановена дата на есента на 2008 г., а за второто деяние, в чието извършване е признат за виновен подсъдимият А. П. – от 24 януари 2009 г. В тези темпорални граници е прието довършването на престъплението по чл. 321, ал. 3 НК от всички подсъдими и по чл. 129, ал. 1 НК от подсъдимия П..

Както вече бе посочено давностният срок, независимо от спирането или прекъсването на давността, е петнадесет години и за двете престъпления и той е изтекъл още преди образуването на делото във ВКС, съответно - през есента на 2023 г. за престъплението по чл. 321, ал. 3 НК и на 24 януари 2024 г. за престъплението по чл. 129, ал. 1 НК.

Изричните волеизявления за прекратяване на наказателното производство поради изтичането на абсолютния давностен срок предпоставят, в съответствие с предвиденото в разпоредбата на чл. 354, ал. 1, т. 2, вр. чл. 24, ал. 1, т. 3 НПК, отмяна на присъдата по отношение на тези подсъдими и прекратяване на

воденото срещу тях наказателно производство. Този изход на делото изключва обсъждането на касационните им жалби.

### Касационната жалба на подсъдимия Г. Л.

Подсъдимият Л. не желае прекратяване на делото поради изтекла абсолютна давност, с оглед на което подадената от защитника му касационна жалба следва да бъде обсъдена по същество. По изтъкнатите в началото съображения претенцията за оправдаването му от касационния съд е неудовлетворима, защото приетите за установени факти относно неговата дейтелност сочат на съставомерна престъпна дейност.

Наведеният довод, заявен като такъв за допуснато съществено процесуално нарушение, по същината си е такъв за необоснованост. Той е израз на недоволството на страната от подхода на съда да кредитира показанията на свидетеля А., дадени пред съда и тези от досъдебното производство в поддържаната им част, в които е разказал за участието на подсъдимия Л. (с прякор „Г.“) в престъпната група. Съдът е приел достоверността на тези показания след съвкупното им обсъждане с тези на явните свидетели К. и М. и на анонимни, в които също се съдържа конкретна информация за дейността на подсъдимия. В съдебно заседание свидетелят А. не е отрекъл тези показания, напротив – потвърдил ги е и е отговорил, че всички изброени от него лица (сред които е и Г. Л.) са били част от престъпната група (л. 1332, т. 4. от делото на закрития СпНС). На практика се иска преобсъждане на доказателствата от касационната инстанция, което личи и от отправеното искане единствено за оправдаване на подсъдимия (а не и за връщане на делото за ново разглеждане). Подобно желание е несъвместимо с естеството на касационния контрол.

Следователно не са налице основания за отмяна на присъдата в частта, в която подсъдимият е признат за виновен. Същевременно, заради изложеното по-напред, по отношение деянието на този подсъдим също е изтекъл абсолютният погасителен давностен срок. Това препяства наказването му. Съобразно правилото на чл. 305, ал. 5, вр. чл. 289, ал. 2 НПК следва да се приложи законът за давността.

В обобщение на изложените съображения ВКС, второ наказателно отделение намира, че апелативната присъда подлежи на отмяна в частта, в която е потвърдена санкционната част на първоинстанционната касателно Г. Р. Л. и в осъдителните и санкционните ѝ части (в това число и за приложенията на чл. 25, ал. 1, вр. чл. 23, ал. 1 НК и чл. 23, ал. 1 НК) относно останалите подсъдими. В оправдателната част и в частта, потвърждаваща първоинстанционната оправдателна присъдата на АСпНС (закрит) следва да бъде оставена в сила.

Така мотивиран и на основание и на основание чл. 354, ал. 1, т. 2, вр. чл. 24, ал. 1, т. 3 НПК и чл. 354, ал. 1, т. 1 НПК

### **РЕШИ:**

**ОТМЕНЯ** Присъда № 6 от 18 юли 2022 г., постановена по в.н.о.х.д. № 400/21 г. по описа на Апелативен специализиран наказателен съд (закрит), 4. състав, в частта, с която подсъдимите М. А. Д., Д. Д. Д., П. В. Е., П. Х. М. и А. М. П. са признати за виновни и наказани и в частта, в която е потвърдено наложеното на подсъдимия Г. Р. Л. наказание от СпНС (закрит) и вместо това:

На основание чл. 81, ал. 3, вр. чл. 80, ал. 1, т. 3 НК прекратява наказателното производство, водено срещу подсъдимите М. А. Д., Д. Д. Д., П. В. Е., П. Х. М. и А. М. П. за престъпление по чл. 321, ал. 3, вр. ал. 2 НК и срещу подсъдимия А. М. П. за престъплението по чл. 129, ал. 1 НК.

ОТМЕНЯ Присъда № 260012 от 24 октомври 2020 г. по н.о.х.д. 617/14 г. на СпНС (закрит) в частта, в която на Г. Р. Л. е наложено наказание лишаване от свобода за срок от три години, чието изпълнение е отложено с изпитателен срок от пет години и на основание чл. 305, ал. 5, вр. чл. 24, ал. 1, т. 3 НПК, вр. чл. 81, ал. 3, вр. чл. 80, ал. 1, т. 3 НК не наказва Г. Р. Л..

ОСТАВЯ В СИЛА останалата част на присъдата на АСпНС (закрит).

Решението не подлежи на обжалване и протестиране.

Председател:

Членове: 1.  
2.